

Kooste liikuntaseurakyselyn vastauksista - Seurojen nykytila ja tulevaisuuden näkymät

HyvSivva 15.12.2022 § 152
801/12.04.00/2022

Valmistelija Hyvinvointiaktivaattori Riikka Kähkönen p. 044 725 5423

Valiokunnan yleisiin tehtäviin kuuluu johtaa ja kehittää alaisiaan palveluita ja vastata palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Valiokunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Liikuntaseurat ovat Kuhmon kaupungille tärkeitä yhteistyökumppaneita liikuntapalvelutarjonnan tuottamisessa ja tarjonnan laajuuden mahdollistamisessa. Koronapandemialla on ollut vaikutuksia yleisesti harrastustoimintojen kysyntään ja Kuhmon väestökehitys haastaa harrastetoimijoiden palvelujen järjestämistä.

Koska kuluneen vuoden aikana kuntalaisilta on noussut huolen osoituksia liikuntaseuratoimintojen mahdollisuuksista ja järjestämisestä tulevaisuudessa, liikuntapalvelut päätti laatia urheiluseuroille aiheesta kyselyn marraskuussa 2022. Kyselyn vastaukset käsiteltiin yhdessä urheiluseurojen ja Kainuun Liikunnan seurakehittäjä Ira Liuskin kanssa 29.11.2022.

Urheiluseuraillassa käydyn keskustelun seurauksena päätimme lähiajan toimenpiteenä käynnistää keväällä 2023 kokeilun yhdessä urheiluseurojen ja Kuhmon kaupungin terveystoiminnanohjauksen kanssa. Sen tavoitteena on tarjota monilajikerho erityistukea tarvitseville lapsille ja tiivistää seurayhteistyötä. Lisäksi päätimme kokoontua tulevan vuoden aikana säännöllisesti seuratoimijoiden ja liikuntapalvelujen yhteistyöpalavereihin mm. liikuntapalvelusuunnitelmatyön käynnistämiseksi. Keskusteluissa pohdimme myös keinoja, miten liikuntaseura saisi toimintaansa lisää läpinäkyvyyttä ja herättäisi toimintojaan kohtaan enemmän kiinnostusta.

Kooste liikuntaseurakyselyn vastauksista:

Vastausprosentti kyselyyn oli alhainen, vain 43 %.

Kysymyksessä mitä urheiluseurallenne kuuluu asteikolla 0-10, kolmen kysymyksen vastausten keskiarvo oli ainoastaan 5,67.

Vastausten perusteella kävi ilmi, että osa seuroista voi hyvin ja heillä on tulevaisuuden uskoa, mutta osalla seuroista on haasteita toiminnassaan.

Kolmasosa vastaajista kertoi, että hallitukseen on vaikea saada toimijoita, toimintaolosuhteissa olisi toivomisen varaa ja taloudelliset resurssit ovat niukat. Puolet vastaajista kokee, että seuratoimintaan on vaikea saada ohjaajia, valmentajia ja jäseniä sekä yhteistyökumppaneita.

Kaksi kolmasosaa ilmoitti, että seuran talkoolaisista on pula ja taloudellisiin resursseihin on tullut muutoksia viimeisten vuosien aikana.

Vastanneista seuroista 83 % kokee, että kuntalaisten tarpeet ja seurojen tarjoamat liikuntapalvelut kohtaavat toisensa, mutta samalla vain 17 % ilmoittaa selvittäneensä tarpeiden ja tarjonnan kohtaavuutta.

Tulevaisuuden näkymät seurajohdon osalta ovat haastavat. Vain yhdessä vastuksesta tuli esille johdonmukainen uudistumisen näkökulma. Säännöllisten toimintojen osalta vastauksissa paistoi epävarmuus liittyen ikäluokkien pienenemiseen, olosuhteisiin ja seuratoiminnan houkuttelevuuteen.

Tulevaisuuden kilpailutoiminnan osalta vastukset olivat kaksijakoiset. Lisenssiurheilijoiden määrän säilyttämiseen ja kilpailutoiminnan järjestämiseen oli toiveita olemassa. Toisaalta vastauksista kävi ilmi, että kilpailutoiminta tulee olemaan jatkossa pienimuotoista ja uhkana on jopa kilpailutoiminnan loppuminen, mikäli osaavia lajitoimijoita ei ole saataville.

Yhteisiin tapahtumiin osallistuminen tulevaisuudessa kiinnostaa ja niiden toteutumiseen uskotaan, mikäli vapaaehtoisia toimijoita on olemassa. Kehittämishaasteet mm. yhdenvertaisuuden, ympäristönäkökulmien, yhteistyön, osaamisen tai vaikuttavuuden kannalta koetaan haastavina, jopa tuskallisina. Osa vastasi, että kunhan seuran perustoiminnan saisi edes pyöritettyä jollakin tasolla. Muutamasta vastauksesta kävi ilmi, että seura on tiedostanut jo tulevaisuuden vaatimuksia ja uskoo, että pienimuotoisesti niihin pystytään vastaamaan ja reagoimaan.

Kuntalaisten näkökulmien huomioon ottamisesta kysyttäessä vastaajilta tuli toiveita mm. seurojen välisen yhteistyön käynnistämiseen, esteettömiin ja sisäilmaltaan puhtaisiin liikuntatiloihin, liikunta-alueiden monikäyttöisyyteen sekä liikuntaharrastusten edullisena pitämiseen liittyen. Liikuntaolosuhteista nousi useampaan kertaan esille yleisurheilukentän valaistuksen tarve sekä esteettömien liikuntamahdollisuuksien tarve uimahallissa.

Osalla seuroista on vakaa talous, osa kokee tarvitsevansa lisää taloudellista tukea. Kaupungin avustusjärjestelmämuutoksen seurauksena osa sai avustusta entiseen tapaan, osan avustusmäärärahat kasvoivat ja osalla avustus pieneni. Osa kyselyyn vastanneista ilmoittaa joutuneensa korottamaan liikuntaseuransa jäsenmaksuja. Koronan vaikutukset harrastajamäärien vähenemisenä on näkyvissä edelleen.

Kaupungilta ja liikuntaseuroilta toivotaan enemmän otetta liikunnan merkityksen esiin tuomiseen.

Vastauksissa tuodaan esille, että urheiluseurojen merkitys ja arvostus ei ole sillä tasolla, millä sen kuuluisi olla. "Kuhmon kaupunki satsaa paljon resursseja korkeakulttuuriin. Liikunta sekä urheilu on jäämässä toissijaiseen asemaan." Avoimessa vastausosiossa nousee esille myös eriarvoisuuden kokemus kaupungin avustusjärjestelmistä: "Liikuntaseura toimii 11 kk/vuosi, kun joku tapahtuma saa enemmän tukea muutamalle päivälle."

Hyvinvointiaktivaattorin esitys:

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta käy keskustelun ja merkitsee liikuntaseurakyselyn ja lähiajan toimenpidesuunnitelman tiedoksi saaneeksi.

Esittelijä Hallintojohtaja Juntunen Juhana

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta käy keskustelun ja merkitsee liikuntaseurakyselyn ja lähiajan toimenpidesuunnitelman tietoonsa saaneeksi.

Asiantuntijana kuultiin hyvinvointiaktivaattori Riikka Kähköstä.

Päätös Hyvinvointi- ja sivistysvaliokunta yksimielisesti hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.